

AB „Panevėžio statybos trestas“

2006 m. gruodžio 31 d.
finansinė atskaitomybė

Turinys

Informacija apie Įmonę	5
Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Panevėžio statybos trestas“ akcininkams	6
Balansas	6
Pelno (nuostolių) ataskaita	8
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	9
Pinigų srautų ataskaita	10
Pastabos	12
AB „Panevėžio statybos trestas“ 2006 m. metinis pranešimas	37

Informacija apie Įmonę

AB „Panevėžio statybos trestas“

Telefonas: (8~45) 505 503

Telefaksas: (8~45) 505 520

Įmonės kodas: 1477 32969

Įregistruota: P.Puzino g. 1, LT – 35173, Panevėžys, Lietuva

Vadovybė

D. Gesevičius (Generalinis direktorius)

Valdyba

R. Juodviršis (Pirmininkas)

A. Bučas

G. Drobužas

V. Gražys

Auditorius

„KPMG Baltics“, UAB

Bankai

AB SEB Vilniaus bankas

AB bankas „Hansabankas“

DnB Nord bankas

Nordea Bank Finland Plc

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Panevėžio statybos trestas“ akcininkams

Mes atlikome AB „Panevėžio statybos trestas“ (Įmonė) pridedamos finansinės atskaitomybės auditą. Atskaitomybę sudaro 2006 m. gruodžio 31 d. balansas, tada pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita ir pinigų srautų ataskaita bei reikšmingų apskaitos principų santrauka ir kitos aiškinamojo rašto pastabos, kurie pateikiami 6-36 puslapiuose.

Vadovybės atsakomybė už finansinę atskaitomybę

Vadovybė yra atsakinga už šios finansinės atskaitomybės parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Vadovybės atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, įdiegimą ir palaikymą, užtikrinant teisingą finansinės atskaitomybės parengimą ir informacijos atskleidimą be reikšmingų netikslumų dėl apgaulės ar klaidos; tinkamų apskaitos principų parinkimą ir taikymą; bei pagrįstą (esamomis aplinkybėmis) apskaitos įvertinimą atlikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga yra, remiantis atliktu auditu, pareikšti savo nuomonę apie šią finansinę atskaitomybę. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie Standartai reikalauja nustatytų etikos reikalavimų laikymosi bei tokio audito planavimo ir atlikimo, kad galėtume pagrįstai įsitikinti, jog finansinėje atskaitomybėje nėra reikšmingų netikslumų.

Auditas apima tam tikrų procedūrų atlikimą, siekiant gauti audito įrodymų dėl finansinės atskaitomybės sumų ir atskleistos informacijos teisingumo. Konkrečių audito procedūrų parinkimas priklauso nuo mūsų padarytų įvertinimų, tame tarpe mūsų įvertintos rizikos dėl reikšmingų netikslumų finansinėje atskaitomybėje buvimo dėl apgaulės ar klaidos. Šios rizikos įvertinimui, mes nagrinėjame Įmonės vidaus kontrolės, skirtas užtikrinti teisingą finansinės atskaitomybės parengimą ir informacijos joje atskleidimą. Tačiau, tokio vidaus kontrolės sistemos nagrinėjimo tikslas yra tinkamų audito procedūrų parinkimas, o ne nuomonės dėl Įmonės vidaus kontrolės efektyvumo pareiškimas. Auditas taip pat apima šiuos įvertinimus: ar taikyti apskaitos principai yra tinkami; ar vadovybės atlikti apskaitos įvertinimai yra pagrįsti; ar bendras informacijos pateikimas finansinėje atskaitomybėje yra tinkamas.

Mes manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų nuomonei.

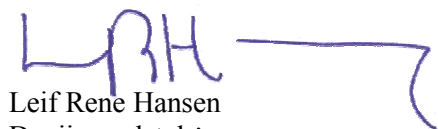
Nuomonė

Mūsų nuomone, finansinė atskaitomybė visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi AB „Panevėžio statybos trestas“ finansinę būklę 2006 m. gruodžio 31 d. ir tada pasibaigusių metų veiklos rezultatus bei pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme 2006 m. metinį pranešimą, pateiktą 37–75 puslapiuose ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų 2006 m. gruodžio 31 d. finansinei atskaitomybei.

Vilnius, 2007 m. balandžio 12 d.
„KPMG Baltics“, UAB

Leif Rene Hansen
Danijos valstybės
įgaliotas apskaitininkas

Vilmantas Karalius
ACCA narys ir Lietuvos
atestuotas auditorius

Balansas

	Pastabos Nr.	2006	2005
Litais			
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Ilgalaikis nematerialus turtas			
Patentai, licencijos		14 605	41 581
Programinė įranga		78 501	120 028
Iš viso ilgalaikio nematerialaus turto	5	93 106	161 609
Ilgalaikis materialus turtas			
Turtas, prietaisai ir įrenginiai:			
Žemė		211 729	290 298
Pastatai ir statiniai		7 054 691	8 647 895
Mašinos ir įrengimai		3 924 136	2 796 367
Transporto priemonės		2 516 635	2 109 926
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai		3 445 448	2 690 728
Nebaigta statyba			29 492
Kitas materialus turtas		35 758	51 409
Investicinis turtas		1 151 840	1 218 920
Iš viso ilgalaikio materialaus turto	6	18 340 237	17 835 035
Finansinis turtas			
Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones	7	11 810 282	6 045 082
Paskolos dukterinėms ir asocijuotoms		167 111	
Po vienerių metų gautinos sumos		164 469	246 083
Kitas finansinis turtas		55 500	55 500
Iš viso finansinio turto		12 197 362	6 346 665
Atidėtųjų mokesčių turtas		1 315 019	730 852
Iš viso ilgalaikio turto		31 945 724	25 074 161
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	8	1 238 318	1 411 841
Išankstiniai apmokėjimai		33 011 646	2 609 523
Nebaigtos vykdyti sutartys	9	8 981 044	2 800 344
Pirkėjų įsiskolinimas	10	58 194 192	19 488 502
Gautinos sumos iš dukterinių ir asocijuotų įmonių	10	11 717 671	1 407 498
Kitos gautinos sumos	10	111 126	752 157
Kitas trumpalaikis turtas		2 343	1 671 580
Pinigai ir pinigų ekvivalentai		31 830 941	24 946 114
Iš viso trumpalaikio turto		145 087 281	55 087 559
IŠ VISO TURTO		177 033 005	80 161 720

Balansas

Litais	Pastabos	2006	2005
	Nr.		
NUOSAVAS KAPITALAS IR			
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Kapitalas ir rezervai			
Akcinis kapitalas	11	16 350 000	16 350 000
Perkainojimo rezervas	12	3 396 968	4 245 220
Privalomasis rezervas	12	1 619 155	1 435 029
Nepaskirstytas pelnas		26 045 786	7 752 722
Iš viso nuosavo kapitalo		47 411 909	29 782 971
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Finansinio lizingo įsipareigojimai		3 221 039	2 582 732
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai		640 633	767 631
Iš viso ilgalaikių įsipareigojimų		3 861 672	3 350 363
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis		1 333 633	1 039 229
Trumpalaikiai įsipareigojimai kredito įstaigoms	14	11 975 347	
Prekybos mokėtinos sumos		46 393 781	14 337 476
Skolos dukterinėms įmonėms		1 300 310	
Gauti išankstiniai apmokėjimai		45 832 157	22 702 742
Pelno mokesčio įsipareigojimai		3 493 841	470 281
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	17	11 105 084	7 069 338
Atidėjimai		247 194	189 642
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	16	1 891 193	1 219 678
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	18	2 186 884	
Iš viso trumpalaikių įsipareigojimų		125 759 424	47 028 386
IŠ VISO NUOSAVO KAPITALO IR			
ĮSIPAREIGOJIMŲ		177 033 005	80 161 720

Paaškinimai, pateikiami 12-36 puslapiuose, yra neatskiriama šios finansinės atskaitomybės dalis.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

Pelno (nuostolių) ataskaita

Litais	Pastabos Nr.	2006	2005
		<u> </u>	<u> </u>
Pardavimo pajamos	19	322 065 308	157 742 702
Pardavimo savikaina	20	(284 527 468)	(137 770 387)
Bendrasis pelnas		37 537 840	19 972 315
Veiklos sąnaudos	21	(17 412 160)	(15 412 452)
Veiklos pelnas		20 125 680	4 559 863
Kitos veiklos pajamos		2 160 166	441 967
Kitos veiklos sąnaudos		(366 924)	(241 537)
Palūkanų pajamos	22	497 033	26 935
Kitos finansinės pajamos	22	20 512	85 292
Palūkanų sąnaudos	22	(385 166)	(210 650)
Kitos finansinės sąnaudos	22	(306 725)	(211 496)
Pelnas prieš apmokestinimą		21 744 576	4 450 374
Pelno mokesčio sąnaudos	23	(4 116 253)	(767 855)
Grynasis pelnas		17 628 323	3 682 519
		<u> </u>	<u> </u>
Pelnas vienai akcijai		1,08	0,23

Paaškinimai, pateikiami 12-36 puslapiuose, yra neatskiriama šios finansinės atskaitomybės dalis.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Litais	Pastabos Nr.	Apmokėtas įstatinis kapitalas	Perkainojimo rezervas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytas rezultatas	Iš viso nuosavo kapitalo
Likutis 2004 m. gruodžio 31 d.		16 350 000	4 554 444	1 287 090	4 422 184	26 613 718
Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas					3 682 519	3 682 519
Ilgalaikio materialaus turto perkainojimas			48 256			48 256
Perkainoto turto vertės sumažėjimas bei atidėto pelno mokesčio įsipareigojimas			(358 649)		358 649	
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimo pasikeitimas			1 169			1 169
Dividendai					(562 691)	(562 691)
Sudaryti privalomi rezervai				147 939	(147 939)	
Likutis 2005 m. gruodžio 31 d.		16 350 000	4 245 220	1 435 029	7 752 722	29 782 971
Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas					17 628 323	17 628 323
Perkainoto turto vertės sumažėjimas bei atidėto pelno mokesčio įsipareigojimas			(848 252)		848 252	
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimo pasikeitimas					615	615
Sudaryti privalomi rezervai				184 126	(184 126)	
Likutis 2006 m. gruodžio 31 d.		16 350 000	3 396 968	1 619 155	26 045 786	47 411 909

Paaiškinimai, pateikiami 12-36 puslapiuose, yra neatskiriama šios finansinės atskaitomybės dalis.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

Pinigų srautų ataskaita

Litais	2006	2005
PINIGŲ SRAUTAI IŠ PAGRINDINĖS VEIKLOS		
Grynasis pelnas	17 628 323	3 682 519
Koregavimai:		
Nusidėvėjimas ir amortizacija	3 059 607	2 347 276
Pelnas (nuostolis) iš ilgalaikio turto perleidimo	(1 175 220)	(10 949)
Kiti nepiniginiai straipsniai	(299 963)	(359 755)
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos iki pokyčių apyvartiniame kapitale	19 212 747	5 659 091
Trumpalaikių turto ir įsipareigojimų pokyčiai:		
Po vienerių metų gautinų sumų padidėjimas	81 614	(153 908)
Atsargų sumažėjimas (padidėjimas)	173 523	3 325 219
Išankstinių apmokėjimų (padidėjimas) sumažėjimas	(30 402 123)	(1 747 977)
Nebaigtų vykdyti sutarčių sumažėjimas (padidėjimas)	(6 180 700)	3 225 670
Prekybos ir kitų gautinų sumų sumažėjimas (padidėjimas)	(38 366 982)	7 774 568
Dukterinių įmonių skolų (padidėjimas) sumažėjimas	236 327	1 626 268
Prekybos mokėtinų sumų ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)	34 886 245	(4 520 659)
Gautinų sumų ir kito turto (padidėjimas) sumažėjimas	2 143 157	1 103 444
Pelno mokesčio įsipareigojimų padidėjimas	3 023 560	(614 068)
Gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)	23 261 216	15 928 706
Su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas	4 035 746	1 237 247
Atidėjimų (sumažėjimas) padidėjimas	57 552	(1 235 388)
Kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	736 925	598 726
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos po pokyčių apyvartiniame kapitale	12 898 807	32 206 939
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatų eliminavimas	104 665	309 919
Grynieji pinigai (panaudoti) gauti iš pagrindinės veiklos	13 003 472	32 516 858
PINIGŲ SRAUTAI IŠ INVESTICINĖS VEIKLOS		
Ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto įsigijimai	(2 156 777)	(1 441 480)
Ilgalaikio materialaus turto perleidimai	70 894	502 617
Paskolų suteikimas	(11 103 000)	(269 799)
Paskolų grąžinimas		751 781
Gauti dividendai ir palūkanos	497 033	23 656
Investicijų įsigijimai	(2 910 000)	(55 100)
Grynieji pinigai panaudoti investicinėje veikloje	(15 601 850)	(488 325)

Pinigų srautų ataskaita

Litais	2006	2005
PINIGŲ SRAUTAI IŠ FINANSINĖS VEIKLOS		
Sumokėti dividendai	(6 928)	(542 990)
Finansinių skolų sumažėjimas	11 975 347	(6 251 939)
Sumokėtos palūkanos	(385 166)	(210 650)
Lizingo (finansinės nuomos) mokėjimai	(2 143 400)	(1 577 729)
Kiti finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimai	43 352	85 292
Kiti finansinės veiklos pinigų srautų sumažėjimai		(17 617)
Grynieji pinigai (panaudoti) gauti finansinėje veikloje	9 483 205	(8 515 633)
Grynųjų pinigų padidėjimas (sumažėjimas)	6 884 827	23 512 900
GRYNI PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI METŲ PRADŽIOJE	24 946 114	1 433 214
GRYNI PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI METŲ PABAIGOJE	31 830 941	24 946 114

Paaškinimai, pateikiami 12-36 puslapiuose, yra neatskiriama šios finansinės atskaitomybės dalis.

Generalinis direktorius

Dalius Gesevičius

Pastabos

1 Bendra informacija

AB „Panevėžio statybos trestas“ (toliau - Įmonė) buvo įkurta 1957 m. ir ilgą laiką buvo Šiaurės Lietuvos statybos trestas. 1991 m. Įmonė buvo įregistruota kaip valstybinė įmonė. 1993 m. spalio 30 d. valstybinė įmonė buvo reorganizuota į akcinę įmonę. Įmonės kodas 147732969, PVM kodas LT477329610. Registravimo pažymėjimo Nr. 013732, pažymėjimas išduotas 2004 m. rugsėjo 27 d. Valstybinės įmonės Registrų centro Panevėžio filialo.

2006 metais Įmonės sudėtyje veikė šie filialai: „Gerbusta“ ir „Pastatų apdaila“. Šie filialai organizuoja apskaitą savarankiškai, bet jų turtas, išsipareigojimai, ir finansinis rezultatas įtraukiami rengiant Įmonės atskaitomybę. Įmonė turi atstovybę Čerepovece bei filialus Sankt-Peterburge ir Kaliningrade. Įmonės finansiniai metai yra kalendoriniai metai. Numatomas komercinės-ūkinės veiklos laikotarpis - neribotas.

Pagrindinė Įmonės veiklos sritis - įvairios paskirties pastatų, statinių, įrenginių ir komunikacijų bei kitų objektų projektavimas ir statyba Lietuvoje ir už jos ribų. Be šios veiklos Įmonė užsiima patalpų ir mechanizmų nuoma, komunalinių ir ryšių paslaugų perpardavimu, statybinių medžiagų prekyba.

2006 m. gruodžio 31 d. įmonėje dirbo 1 192 darbuotojai (2005 m. - 953).

2006 m. gruodžio 31 d. įmonę sudaro motininė įmonė ir 9 dukterinės įmonės. 2006m. gruodžio 31 d. Įmonės dukterinės įmonės buvo:

Pavadinimas	Šalis	Adresas	Nuosavybės dalis	Veikla
UAB Skydmedis				Medinių konstrukcijų namų statyba
	Lietuva	Pramonės g. 5, Panevėžys	100 proc.	
UAB Metalo Meistrai				Metalinių konstrukcijų gamyba
	Lietuva	Tinklų g. 7, Panevėžys	100 proc.	
UAB Vekada				Elektros montavimo darbai
	Lietuva	Marijonų g. 36, Panevėžys	96 proc.	
TŪB Vilniaus Papėdė				Statybos darbai
	Lietuva	Švitrigailos g. 8/14, Vilnius	69 proc.	
UAB PST investicijos				Nekilnojamo turto statyba
	Lietuva	Konstitucijos pr. 7, Vilnius	67 proc.	
UAB Alinita				Oro kondicionavimo įranga
	Lietuva	Dubysos g. 31, Klaipėda	100 proc.	
UAB Verkių projektas				Nekilnojamo turto plėtra
	Lietuva	Konstitucijos per. 7, Vilnius	100 proc.	
PS Trests SIA				Statyba
	Latvija	Vietalvas 5, Ryga	100 proc.	
Baltilstroj OOO				Statyba
	Rusija	Sovetskij pr. 43, Kaliningradas	100 proc.	

2 Atitikimas nustatytiems standartams

Finansinė atskaitomybė buvo parengta pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

2007 m. balandžio 12 d. valdyba patvirtino finansinę atskaitomybę bei ją pasirašė.

3 Apskaitos politika

Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Finansinėje atskaitomybėje skaičiai pateikiami nacionaline valiuta, litais, kuri yra ir įmonės funkcinė valiuta. Atskaitomybė yra parengta remiantis istorine savikaina, išskyrus nekilnojamąjį turtą, kuris nurodomas menama savikaina.

Rengdama finansinę atskaitomybę pagal TFAS, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, vadovybė turi atlikti skaičiavimus ir įvertinimus, remdamasi tam tikromis prielaidomis, kurios įtakoja apskaitos principų pasirinkimą bei turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų sumas. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi bei veiksniais, atspindinčiais esamas sąlygas. Minėtų prielaidų ir įvertinimų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo daromų įvertinimų. Įvertinimai ir jų prielaidos nuolat peržiūrimi. Apskaitinių įvertinimų pasikeitimo įtaka yra pripažįstama tame laikotarpyje, kuriame įvertinimas yra peržiūrimas, jei jis turi įtakos tik šiam laikotarpiui arba įvertinimo peržiūros laikotarpyje bei ateinančiuose laikotarpiuose, jei įvertinimas įtakoja ir peržiūros, ir ateinančiuosius laikotarpius.

Ilgalaikis nematerialusis turtas (išskyrus prestižą)

Išlaidos pripažįstamos nematerialiuoju turtu, jei jos atitinka šiuos kriterijus: pagrįstai tikimasi iš to turto gauti ekonominės naudos ateityje; turto įsigijimo (pasigaminimo) savikainą galima patikimai įvertinti ir atskirti nuo kito turto vertės; Įmonė gali tuo turtu disponuoti, jį kontroliuoti arba apriboti teisę juo naudotis kitiems.

Ilgalaikis nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius. Amortizacija skaičiuojama tiesiogiai proporcingu (tiesiniu) metodu. Likvidacinė vertė nenustatoma. Amortizacijos sąnaudos priskiriamos nusidėvėjimo, amortizacijos ir vertės sumažėjimo sąnaudoms pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Nustatytos šios nematerialiojo turto grupės ir turto amortizacijos laikas:

Turto grupė	Amortizacijos laikotarpis (metais)
Licencijos ir patentai	3
Programinė įranga	3
Kitas nematerialusis turtas	4

Nematerialiojo turto eksploatavimo ir kitos vėlesnės išlaidos priskiriamos to ataskaitinio laikotarpio, kuriuo jos buvo patirtos sąnaudoms.

Gautas pelnas ar patirtas nuostolis iš ilgalaikio nematerialiojo turto perleidimo yra pripažįstamas tų metų pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Nematerialiojo turto vertės sumažėjimo, turto nurašymo nuostoliai priskiriami įmonės veiklos sąnaudoms.

Ilgalaikis materialus turtas

Ilgalaikiu materialiu turtu laikomas turtas, kurį įmonė valdo ir kontroliuoja, iš kurio tikisi gauti ekonominės naudos būsimaisiais laikotarpiais, kuris bus naudojamas ilgiau nei vienerius metus, kurio įsigijimo (pasigaminimo) savikainą galima patikimai nustatyti ir kurio vertė didesnė už 1 000 Lt.

Ilgalaikio turto nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesiogiai proporcingu (tiesiniu) metodu. Likvidacinė vertė yra lygi 1 Lt. Nusidėvėjimo sąnaudos priskiriamos įmonės veiklos sąnaudoms arba pagamintai produkcijai ir veiklos sąnaudoms.

Nustatyti tokie turto naudingo tarnavimo laikotarpiai pagal turto grupes:

Ilgalaikio materialaus turto grupė	Vidutinis naudingo tarnavimo laikas
Pastatai nauji	8-25
Gyvenamieji namai	20-40
Kiti ankščiau neišvardinti pastatai	15-25
Mašinos ir įrengimai	5-10*
Įrenginiai (statiniai, gręžiniai)	8-15*
Elektros perdavimo ir ryšių įtaisai (išskyrus komp. tinklus)	8
Baldai	6
Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės	3
Lengvieji automobiliai, ne senesni kaip 5 metai	6
Kiti lengvieji automobiliai	Iki 6*
Krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai ne senesni kaip 5 metai	5
Kiti krovininiai automobiliai, priekabos, puspriekabės ir autobusai	5
Kitas aukščiau neišvardintas materialus turtas	4-6

* Konkreti senesnių lengvųjų automobilių bei senesnių krovinių automobilių, priekabų ir puspriekabių ir autobusų nusidėvėjimo norma nustatoma pagal įsigyto seno turto būklę. Komisija, patvirtinanti tokio turto naudojimo pradžią, akte numato kokį laikotarpį turtas teiks ekonominę naudą. Įsigijus pastatus, konkretus jo ekonominės naudos teikimo laikotarpis įvertinamas kiekvienu atveju atskirai. Įsigijus mašinas ir įrengimus, įrenginius nusidėvėjimo normą patvirtintose ribose nustato komisija, patvirtinanti tokio turto naudojimo pradžią.

Ilgalaikis materialus turtas įsigijimo metu apskaitoje apskaitomas įsigijimo (pasigaminimo) verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir turto vertės sumažėjimo sumą, išskyrus nekilnojamą ilgalaikį materialų turtą, kuris apskaitytas tikraja verte.

Nuo 2005 m. įmonė pakeitė pastatų apskaitos metodą ir apskaito pastatus perkainota verte, atėmus turto nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą. Perkainota vertė buvo nustatyta nepriklausomų turto vertintojų. Perkainotos vertės perviršis lyginant su likutine turto verte, atėmus atidėtą mokestį, buvo pripažintas perkainojimo rezervu.

Gautas pelnas ar patirtas nuostolis iš ilgalaikio materialaus turto perleidimo yra pripažįstamas tų metų pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Nekilnojamojo turto perkainojimo metodai

Ilgalaikis materialus turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina, vėliau perkainojamas ir apskaitoje registruojamas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir turto vertės sumažėjimą.

Atlikus perkainojimą, ilgalaikio materialaus turto perkainojimas turi būti atliekamas periodiškai, t.y. ne rečiau kaip kas penkerius metus. Jei ilgalaikio materialaus turto (viso ar tam tikros jo grupės) tikroji vertė nuolat reikšmingai kinta, tokį turtą reikia perkainoti dažniau.

Perkainojus vieną ilgalaikio materialaus turto vienetą, yra perkainojama ir visa ilgalaikio materialaus turto grupė, kuriai tas turto vienetas priklauso. Visas vienai turto grupei priskiriamas turtas turi būti perkainojamas tuo pačiu metu.

Perkainojimo rezultatas yra atliekamas ir registruojamas kiekvieno ilgalaikio materialaus turto vieneto lygmenyje. Kai perkainojus ilgalaikį materialų turtą, jo vertė padidėja, toks padidėjimas apskaitoje registruojamas kaip ilgalaikio materialaus turto vertės padidėjimas ir įtraukiamas į perkainojimo rezervą (rezultatai). Perkainoto turto vertei sumažėjus, apskaitoje registruojamas kaip ilgalaikio materialaus turto vertės sumažėjimas ir pripažįstamas nuostoliu dėl turto vertės sumažėjimo, jei šis turtas anksčiau nebuvo perkainotas didinant jo vertę.

Anksčiau perkainotam ilgalaikio turto vienetui, kuriam yra likusi nepanaudota perkainojimo rezervo (rezultatų) dalis, sumažėjus jo vertei, registruojamas turto vertės sumažėjimas ir mažinamas perkainojimo rezervas (rezultatai). Jei to turto perkainojimo rezervo (rezultatų) suma yra mažesnė už turto vertės sumažėjimo sumą, ta dalis, kuri viršija perkainojimo rezervo (rezultatų) sumą, pripažįstama nuostoliu dėl turto vertės sumažėjimo.

Kai perkainojus ilgalaikį materialųjį turtą, jo vertė padidėja, tačiau anksčiau šio turto vertė buvo sumažėjusi ir dėl to buvo pripažintos sąnaudos, apskaitoje registruojamas turto vertės padidėjimas ir mažinamos sąnaudos suma, kuri anksčiau buvo pripažinta sąnaudomis, o likusi dalis įtraukiama į perkainojimo rezervą (rezultatus).

Registruojant turto vertės padidėjimą, to turto nusidėvėjimo atskaitymai vėlesniais laikotarpiais koreguojami taip, kad peržiūrėta turto balansinė vertė, atėmus jo likvidacinę vertę (jei tokia yra), būtų proporcingai paskirstyta per visą likusį naudingo tarnavimo laiką.

Pardavus ar kitaip likvidavus perkainotą turtą, bet koks likęs perkainojimo rezervas yra perkeliamas tiesiai į nepaskirstytą pelną (nuostolius).

Ilgalaikis turtas skirtas perparduoti

Ilgalaikis turtas klasifikuojamas kaip laikomas pardavimui ir apskaitomas įsigijimo savikaina ar tikrąja verte atsižvelgiant į tai, kuri iš jų yra mažesnė ir atėmus pardavimo išlaidas, tuomet, jei jo apskaitinė vertė bus atgauta jį perleidžiant, o ne toliau naudojant.

Investicinis turtas

Tai turtas, kuris yra laikomas nuomos bei to turto vertės padidėjimo pajamoms uždirbti. Investicinis turtas yra apskaitomas perkainuota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą bei vertės sumažėjimą. Investicinis turtas yra parodomas ilgalaikiame materialiajame turte ir nusidėvėjimas jam skaičiuojamas per visą to turto naudingo ekonominio tarnavimo laikotarpį.

Turto vertės sumažėjimas (išskyrus nusidėvėjimą)

Kiekvieną finansinių ataskaitų dieną įmonė peržiūri likutinę ilgalaikio ir nematerialaus turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, įmonė perskaičiuoja šio turto realią vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma paskaičiuoti turto realios vertės, įmonė paskaičiuoja pajamas generuojančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, realią vertę.

Jei turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) paskaičiuota reali vertė yra mažesnė nei šio turto likutinė vertė, likutinė turto vertė būna sumažinama iki realios šio turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertės. Nuostolis dėl vertės sumažėjimo pripažįstamas iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju nuostolis dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolio dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė padidėja, tai likutinė turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertė padidinama iki naujai apskaičiuotos turto realios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų likutinės šio turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertės, jei nuostolis dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvęs pripažintas. Turto vertės padidėjimas pripažįstamas pajamomis iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju vertės padidėjimas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas.

Investicijos

Investicijos į asocijuotas ir dukterines įmones apskaitomos Įmonės finansinėse atskaitose savikaina atimant vertės sumažėjimo nuostolius.

Investicijos, skirtos pardavimui, apskaitomos tikraja verte su dėl jų atsirandančiu pelnu arba nuostoliu, kuris apskaitomas pelno (nuostolių) atskaitoje. Jeigu investicijos tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, tuomet investicija vertinama įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius.

Investicijos, laikomos iki mokėjimo termino, apskaitomos amortizuota savikaina.

Pajamų pripažinimas

Paslaugų pardavimai

Pajamos pripažįstamos, kai sandoris yra baigtas arba jo įvykdymo laipsnis iki balanso sudarymo datos gali būti patikimai įvertintas (žiūrėti žemiau).

Pajamos iš statybos sutarčių

Jeigu baigiamasis statybos sutarties rezultatas gali būti patikimai įvertintas, kiekvienos statybos sutarties pajamos ir sąnaudos apskaitoje pripažįstamos atsižvelgiant į sutarties darbų įvykdymo lygį, kiekvieno atskaitinio laikotarpio pabaigos datą. Nustatant sutarties darbų įvykdymo lygį, sutarties pajamos palyginamos su išlaidomis, susidariusiomis iki esamo sutarties įvykdymo lygio. Sutartyje numatytų darbų pakeitimai, pretenzijos ir skatinamieji mokėjimai yra pripažįstami, jeigu jie yra nustatomi užsakovo ir rangovo susitarimu.

Kai statybos sutarties rezultatai negali būti patikimai įvertinti, tada pajamomis pripažįstama tik ta patirtų sutarties išlaidų dalis, kuri, tikėtina, bus atgauta. Sutarties išlaidos turi būti pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kai jos susidaro.

Kai yra tikėtina, kad bendrosios sutarties sąnaudos viršys bendrąsias sutarties pajamas, tikėtinas nuostolis nedelsiant pripažįstamas sąnaudomis.

Prekių pardavimai

Prekių pardavimų pajamos pripažįstamos, kai reikšminga rizika ir prekių nuosavybės teikiama nauda perėjo pirkėjui, o pajamas galima patikimai apskaičiuoti.

Palūkanos

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą.

Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo principu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos.

Skolinimosi kaštai

Skolinimosi kaštai, tiesiogiai susiję su turto įsigijimu, statyba ar turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudojimui ar pardavimui reikia pakankamai daug laiko, pasigaminimu ar paruošimu naudojimui ar pardavimui, yra pridedami prie šio turto įsigijimo vertės tol, kol šis turtas visiškai parengiamas naudojimui ar pardavimui. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolintų lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

Visi kiti skolinimosi kaštai yra pripažįstami sąnaudomis to laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai jie būdavo patiriami.

Finansiniai instrumentai

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai pripažįstami įmonės balanse, kai įmonė įgyja teisę ar pareigą pagal pasirašytą finansinių instrumentų sutartį.

Finansinių instrumentų tikroji vertė

Tikroji vertė atspindi finansinių instrumentų vertę, už kurią turtas gali būti realizuotas ar įsipareigojimai gali būti padengti. Tais atvejais, kai, vadovybės nuomone, finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė žymiai skiriasi nuo jų apskaitinės vertės, tikroji tokio finansinio turo ir įsipareigojimų vertė yra atskleidžiama atskirai šių finansinių ataskaitų pastabose.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Įmonės grynuosius pinigus ir jų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose bei terminuoti indėliai, kurių mokėjimo laikotarpis yra trumpesnis nei 3 mėnesiai. Šio turto apskaitinė vertė yra apytiksliai lygi jų tikrajai vertei.

Prekybos gautinos sumos

Prekybos gautinos sumos yra apskaitomos tikrąja verte. Gautinų sumų vertės sumažėjimas yra formuojamas ir pripažįstamas pelno (nuostolio) ataskaitoje tada, kai yra objektyvių įrodymų, kad šio turto vertė yra sumažėjusi. Vertės sumažėjimo suma yra skirtumas tarp apskaitinės vertės ir numatomų pinigų srautų, diskontuotų taikant efektyvią palūkanų normą.

Prekybos mokėtinos sumos

Prekybos mokėtinos sumos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos tikrąja verte ir vėliau yra įvertinamos amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą.

Nuomos apskaita

Nuoma yra pripažįstama išperkamąja, kai pagal nuomos sąlygas perduodama iš esmės visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Turto nuoma, kai nuomotojui lieka reikšminga rizikos dalis ir nuosavybės teikiama nauda, laikoma veiklos nuoma.

Įmonė kaip nuomotojas

Kai turtas yra išnuomojamas išperkamąja nuoma, dabartinė nuomos mokėjimų vertė yra apskaitoma kaip gautinos sumos. Skirtumas tarp bendrų gautinų sumų ir jų dabartinės vertės yra apskaitomas kaip neuždirbtos finansinės pajamos. Nuomos pajamos apskaitomos per nuomos laikotarpį grynosios investicijos metodu, naudojant pastovią palūkanų normą.

Turtas, išnuomotas pagal veiklos nuomos sutartis, yra apskaitomas balanse kaip ilgalaikis materialus turtas. Šis turtas yra nudėvimas per jo naudingo tarnavimo laikotarpį. Nuomos pajamos yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Įmonė kaip nuomininkas

Išperkamąja nuoma nuomojamas turtas yra pripažįstamas kaip turtas verte, lygia išsinuomoto turto tikrajai vertei nuomos pradžioje. Atitinkamas įsipareigojimas nuomotojui yra atvaizduojamas balanse kaip išperkamosios nuomos įsipareigojimas. Finansinės sąnaudos (palūkanų sąnaudos), t.y. skirtumas tarp bendrų mokėtinų sumų ir įsigyto turto tikrosios vertės yra pripažįstamas sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje per nuomos laikotarpį, naudojant pastovią palūkanų normą.

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Atsargos

Finansinėse ataskaitose atsargos pateikiamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų yra mažesnė.

Atsargų įsigijimo savikainą sudaro įsigijimo kaina bei susiję mokesčiai (išskyrus tuos, kurie vėliau bus atgauti), gabenimo, paruošimo naudoti bei kitos išlaidos, tiesiogiai susijusios su atsargų įsigijimu.

Savikaina apskaičiuojama taikant FIFO būdą (darant prielaidą, kad pirmiausia sunaudojamos anksčiau įsigytos ar pagamintos atsargos).

Vertinant grynąją realizacinę vertę yra atsižvelgiama į atsargų gedimą, senėjimą ir kitus faktorius.

Mokesčiai

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos ir atidėtojo mokesčio sąnaudų pokytis.

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo metų pelno, pakoreguoto tam tikromis pelno mokesčio nemažinančiomis/nedidinančiomis sąnaudomis/pajamomis. Įmonės pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio normą, galiojusią finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

Atidėtasis pelno mokestis apskaitomas balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins mokestinį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtina ateityje sumažins mokestinį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikinieji skirtumai yra susiję su prestižu (arba neigiamu prestižu) arba, jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei mokestinio, nei finansinio pelno.

Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami laikiniams mokestiniams skirtumams, susijusiems su investicijomis į dukterines ir asocijuotas įmones, išskyrus atvejus, kai įmonė kontroliuoja laikinųjų skirtumų padengimą ir yra tikėtina, kad šie laikinieji skirtumai nebus realizuoti artimiausioje ateityje.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas balanso sudarymo dienai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad įmonė ateityje turės pakankamai mokestinio pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtina ateityje sumažins mokestinį pelną.

Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant efektyvią mokesčio normą, kuri taikoma metų, kuriais šiuos laikinuosius skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, apmokestinamajam pelnui apskaičiuoti. Atidėtųjų mokesčių sąnaudos ar pajamos apskaitomos pelno (nuostolio) ataskaitoje, išskyrus kai jos susijusios su straipsniais apskaitomais akcininkų nuosavybėje, kuomet atidėtieji mokesčiai taip pat apskaitomi akcininkų nuosavybėje.

Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai jie yra susiję su mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų ir kai įmonė ketina padengti mokėtinus mokesčius grynąja verte.

Užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta yra konvertuojamos į litus oficialiu, tą dieną Lietuvos banko nustatytu kursu, kuris apytiksliai lygus rinkos kursui. Piniginis turtas ir įsipareigojimai yra konvertuojami į litus balanso sudarymo dienos valiutos kursu. 2006 m. ir 2005 m. gruodžio 31 d. balanso sudarymui buvo naudoti šie valiutų kursai:

2006	2005
1 USD = 2.6304 Lt	1 USD = 2.9102 Lt
1 EUR = 3.4528 Lt	1 EUR = 3.4528 Lt
1 RUB = 0.0997 Lt	1 RUB = 0.1013 Lt

Keitimo kurso skirtumai dėl operacijų užsienio valiutomis apmokėjimo įtraukiami į pelno (nuostolių) ataskaitą tuo metu, kai jie atsiranda. Pelnas arba nuostolis dėl valiutos kurso pasikeitimo, konvertuojant piniginį turtą ar įsipareigojimus į litus, įtraukiamos į metinę pelno (nuostolių) ataskaitą.

Verslo segmentas

Verslo segmentas yra išskirta verslo sudedamoji dalis, kurioje gaminami atskiri arba susiję produktai ar teikiamos atskiros arba susijusios paslaugos ir, kurios verslo rizika ir pelningumas skiriasi nuo kitų įmonės verslo dalių.

Geografinis segmentas

Geografinis segmentas - išskirta verslo sudedamoji dalis, kurioje gaminami produktai ar teikiamos paslaugos tam tikroje geografinėje ekonominėje aplinkoje ir, kurios rizika ir pelningumas skiriasi nuo kitų verslo dalių, veikiančių kitoje geografinėje ekonominėje aplinkoje.

Finansinės rizikos valdymo politika

Kredito rizika

Įmonės kredito rizika daugiausia yra susijusi su prekybos gautinomis sumomis. Kredito rizika arba rizika, jog partneriai neįvykdys įsipareigojimų, yra kontroliuojama nustatant kredito limitus bei kontrolės procedūras. Įmonėje taikomos procedūros, užtikrinančios, jog produkcija parduodama ar paslaugos suteikiamos tik patikimiems klientams, neviršijant nustatytų kredito rizikos limitų.

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes įmonė atlieka operacijas su bankais, turinčiais aukštus užsienio reitingavimo agentūrų suteiktus kredito reitingus.

Palūkanų normos rizika

Įmonės paskolas sudaro paskolos su kintama palūkanų norma, kuri yra susijusi su LIBOR, VILIBOR. Įmonė neturėjo jokių finansinių instrumentų, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Užsienio valiutos rizika

Įmonė naudoja išvestinius finansinius instrumentus užsienio valiutos kurso kitimo rizikos valdymui.

Likvidumo rizika

Tam, kad išlaikytų reikalingą grynujų pinigų kiekį ir valdytų likvidumo riziką, įmonė atlieka mėnesinių ir metinių pinigų srautų prognozes.

Dividendai

Dividendai apskaitomi Įmonės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kai juos patvirtina akcininkai.

Perklasifikavimas

Kai kurios 2005 metų sumos buvo perklasifikuotos, kad atitiktų 2006 metų pateikimą.

Dar neįsigaliojusių naujų standartų, galiojančių standartų pakeitimų ir naujų išaiškinimų pritaikymo įtaka finansinėms ataskaitoms

Kai kurie nauji standartai, standartų išaiškinimai ir pataisos 2006 m. gruodžio 31 d. dar negaliojo ir nebuvo taikyti rengiant šią finansinę atskaitomybę:

- TFAS 7 *“Finansinės priemonės: informacijos atskleidimas”* ir TAS 1 pataisa *“Finansinių ataskaitų pateikimas”*: „Kapitalo atskleidimai” numato naujus reikalavimus dėl išsamių atskleidimų apie finansinių priemonių svarbą įmonės finansinei padėčiai ir veiklai bei reikalaujama atskleisti kokybinę ir kiekybinę informaciją apie rizikos pobūdį ir apimtį. TFAS 7 ir pakeistas TAS 1, kurie bus privalomi įmonės 2007 m. finansinei atskaitomybei, numato papildomus išsamius įmonės finansinių priemonių ir akcinio kapitalo atskleidimus. Numatoma, kad šie standartai neturės įtakos finansinei atskaitomybei.
- TFAS 8 *„Veiklos segmentai“* (įsigalios nuo 2009 m. sausio 1 d.). Šis standartas numato reikalavimus dėl segmentų atskleidimo pagal įmonės komponentus, kuriuos vadovybė naudoja priimdama sprendimus dėl su veikla susijusių klausimų. Veiklos segmentai yra subjekto komponentai, kurių informaciją, pagrindinis už veiklos sprendimus atsakingas asmuo, reguliariai vertina ir naudoja išteklių paskirstymui bei veiklos įvertinimui. Įmonė dar nenustatė šio naujo standarto įtakos.
- TFAIK 7 *“Pervertinimo metodo taikymas”* pagal TAS 29 *“Finansinių ataskaitų rengimas hiperinfliacijos ekonomikoje”* aiškina TAS 29 taikymą, kai ekonomika pirmą kartą veikia hiperinfliacijos sąlygomis, pagrindinį dėmesį skiriant atidėtojo mokesčio apskaitymui. TFAIK 7, kuris bus privalomas įmonės 2007 m. finansinei atskaitomybei, neturėtų įtakoti finansinės atskaitomybės.
- TFAIK 8 *„TFAS 2 Akcijomis paremti mokėjimai“* aiškina akcijomis paremtų mokėjimų operacijų apskaitą, kur dalis ar visos prekės arba gautos paslaugos negali būti tiksliai išskiriamos. TFAIK 8 bus privalomas įmonės 2007 m. finansinei atskaitomybei, o jo taikymas privalės būti retrospektyvus. TFAIK 8 įmonės veiklai nėra aktualus, kadangi įmonė nėra sudariusi sutarčių, pagal kurias reikėtų atsiskaityti akcijomis paremtais mokėjimais.
- TFAIK 9 *“Įterptinių išvestinių instrumentų įvertinimas iš naujo”* reikalauja, kad įvertinimas, ar įterptiniai išvestiniai instrumentai turėtų būti atskirti nuo pateikiamos įmonės sutarties, turėtų būti iš naujo atliekamas tik tada, kai pasikeičia sutartis. TFAIK 9 bus privalomas įmonės 2007 m. finansinei atskaitomybei, o jo taikymas privalės būti retrospektyvus. Įmonė dar nenustatė galimo šio išaiškinimo poveikio.
- TFAIK 10 *“Tarpinių finansinių ataskaitų pateikimas ir vertės sumažėjimas”* draudžia prestižui, nuosavybės finansiniam instrumentui arba finansiniam turtui, apskaitomam savikaina, atstatyti vertės sumažėjimo nuostolį, kuris buvo pripažintas praėjusiame tarpiniame laikotarpyje. TFAIK 10 bus privalomas įmonės 2007 m. finansinei atskaitomybei ir bus taikomas prestižui, nuosavybės finansiniams instrumentams ir finansiniam turtui, apskaitytam savikaina, tik nuo tos dienos, kai įmonė pirmą kartą pritaikė atitinkamai TAS 36 ir TAS 39 įvertinimo kriterijus (t. y., 2004 m. sausio 1 d.). TFAIK 10 įmonės veiklai nėra aktualus, kadangi įmonė neturi investicijų į nuosavybės finansines priemones.

- TFAIK 11 „TFAS 2 – Įmonės ir išdo akcijų operacijos“ (įsigalios metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2007 m. kovo 1 d. ir vėliau). Išaiškinimas reikalauja, kad akcijomis paremtų mokėjimų susitarimai, pagal kuriuos įmonė gauna prekes arba paslaugas kaip atlyginimą už nuosavybės instrumentus, būtų apskaityti kaip akcijomis paremtų mokėjimų atsiskaitymas už nuosavybės instrumentus, neatsižvelgiant į tai, kaip reikalingi nuosavybės instrumentai yra įsigijami. Išaiškinimas taip pat nurodo, ar akcijomis paremtų mokėjimų susitarimai, kai įmonės prekių ir paslaugų tiekėjams suteikiami pagrindinės įmonės nuosavybės instrumentai turėtų būti apskaityti kaip apmokėti grynaisiais pinigais ar nuosavybe įmonės finansinėje atskaitomybėje. TFAIK 11 įmonės veiklai nėra aktualus, kadangi įmonė nėra sudariusi sutarčių, pagal kurias reikėtų atsiskaityti akcijomis paremtais mokėjimais.
- TFAIK 12 „Paslaugų koncesijos susitarimai“ (įsigalios nuo 2008 m. sausio 1 d.). Išaiškinimas skirtas privataus sektoriaus įmonėms, taikančioms paslaugų koncesijos pripažinimo ir įvertinimo klausimus. TFAIK 12 taikymas įmonės operacijoms nėra aktualus.

4 Pagrindiniai įvertinimai ir neapibrėžtumai

Ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvai

Nustatant ilgalaikio materialiojo turto likusį naudingo tarnavimo laikotarpį, įmonės vadovybė vadovaujasi darbuotojų, atsakingų už ilgalaikio turto techninę priežiūrą, išvadomis.

Pagrindiniai įvertinimo neapibrėžtumai

Žemiau yra pateikiamos pagrindinės su ateitimi susijusios prielaidos ir kiti pagrindiniai įvertinimo neapibrėžtumai balanso dienai, kurių pasekoje egzistuoja reikšminga rizika, kad ateityje gali tecti reikšmingai koreguoti turto ir įsipareigojimų balansinę vertę.

Pajamų pripažinimas

Įmonė naudoja sutarties įvykdymo lygio metodą pripažįstant pajamas. Sutarties įvykdymo lygio nustatymas reikalauja iš įmonės vadovybės apskaičiuoti procentinį santykį, parodantį, kokią įvertintų bendrųjų sutarties išlaidų dalį sudaro išlaidos, patirtos atliekant darbus iki konkrečios datos.

5 Nematerialusis turtas (Lt)

Litais	Patentai, licencijos	Programinė įranga	Iš viso
Įsigijimo savikaina 2006 m. sausio 1 d.	129 077	255 704	384 781
Finansinių metų pokyčiai:			
turto įsigijimas		17 126	17 126
perleistas ir nurašytas turtas		(3 007)	(3 007)
perrašymai iš vieno straipsnio į kitą			
Savikaina 2006 m. gruodžio 31 d.	129 077	269 823	398 900
Amortizacija 2006 m. sausio 1 d.	87 496	135 676	223 172
Finansinių metų pokyčiai:			
finansinių metų amortizacija	26 976	58 652	85 628
perleisto ir nurašyto turto amortizacija		(3 006)	(3 006)
perrašymai iš vieno straipsnio į kitą			
Sukaupta amortizacija 2006 m. gruodžio 31 d.	114 472	191 322	305 794
Likutinė vertė 2005 m. gruodžio 31 d.	41 581	120 028	161 609
Likutinė vertė 2006 m. gruodžio 31 d.	14 605	78 501	93 106

6 Ilgalaikis materialus turtas

Litais	Žemė	Pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	Nebaigta statyba	Kitas materialus turtas	Investicinis turtas	Iš viso
Įsigijimo arba perkainota vertė									
2006 m. sausio 1 d.	290 298	14 490 908	7 853 331	5 098 683	6 251 344	29 492	341 807	2 585 944	36 941 807
turto įsigijimas	154 491	7 794	2 134 614	1 032 283	1 876 336		10 244		5 215 762
perleistas ir nurašytas turtas		(1 610 086)	(365 799)	(168 411)	(487 968)	(29 492)	(62 834)		(2 724 590)
perklasifikavimas į turtą skirtą perparduoti									
Savikaina 2006 m. gruodžio 31 d.	444 789	12 888 616	9 622 146	5 962 555	7 639 712	0	289 217	2 585 944	39 432 979
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas 2006 m. sausio 1 d.		5 843 013	5 056 964	2 988 757	3 560 616		290 398	1 367 024	19 106 772
finansinių metų nusidėvėjimas		351 873	947 261	554 097	1 039 336		18 684	67 080	2 978 331
vertės sumažėjimas	233 060								233 060
vertės sumažėjimo atstatymas		(4 353)							(4 353)
perleisto ir nurašyto turto nusidėvėjimas		(356 608)	(306 215)	(96 934)	(405 688)		(55 623)		(1 221 068)
pergrupavimas									
Sukauptas nusidėvėjimas 2006 m. gruodžio 31 d.	233 060	5 833 925	5 698 010	3 445 920	4 194 264	0	253 459	1 434 104	21 092 742
Likutinė vertė 2005 m. gruodžio 31 d.	290 298	8 647 895	2 796 367	2 109 926	2 690 728	29 492	51 409	1 218 920	17 835 035
Likutinė vertė 2006 m. gruodžio 31 d.	211 729	7 054 691	3 924 136	2 516 635	3 445 448	0	35 758	1 151 840	18 340 237

Visas įmonės ilgalaikis turtas naudojamas įmonės veikloje.

Naudojamas nusidėvėjęs ilgalaikis materialus turtas:

Ilgalaikio materialaus turto grupė	Įsigijimo savikaina
Pastatai ir statiniai	488 792
Mašinos ir įrengimai	3 748 715
Transporto priemonės	2 329 103
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	1 698 406
Kitas materialus turtas	244 522
Viso	8 509 538

Įkeistas ilgalaikis materialus turtas:

Ilgalaikio materialaus turto grupė	Balansinė vertė	Įkeitimo pabaigos data
Pastatai ir statiniai	4 948 020	2008 01 30
Pastatai ir statiniai	2 272 321	2007 04 25
Viso	7 220 341	

Lizinguojamo turto likutinė vertė 2006m. gruodžio 31 d. buvo 4 812 419 Lt (2005 m. gruodžio 31 d. – 4 608 366 Lt).

7 Investicijos į dukterines įmones (Lt)

Gruodžio 31 d. įmonės investicijas sudarė:

Pavadinimas	Šalis	Adresas	Nuosavybės dalis	Įsigijimo savikaina minus vertės sumažėjimas
UAB Skydmedis	Lietuva	Pramonės g. 5, Panevėžys	100 proc.	500 000
UAB Metalo Meistrai	Lietuva	Tinklų g. 7, Panevėžys	100 proc.	81 500
UAB Vekada	Lietuva	Marijonų g. 36, Panevėžys	96 proc.	776 482
TŪB Vilniaus Papėdė	Lietuva	Švitrigailos g. 8/14, Vilnius	69 proc.	10 000
UAB PST investicijos	Lietuva	Konstitucijos pr. 7, Vilnius	67 proc.	7 692 300
UAB Alinita	Lietuva	Dubysos g. 31, Klaipėda	100 proc.	240 000
UAB Verkių projektas	Lietuva	Konstitucijos per. 7 Vilnius	100 proc.	2 510 000
PS Trests SIA	Latvija	Vietalvas 5, Ryga	100 proc.	0
Baltilstroij OOO	Rusija	Sovetskij pr. 43, Kaliningradas	100 proc.	0
Viso				11 810 282

8 Atsargos

Litais	2006	2005
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	1 200 748	449 227
Prekės perpardavimui	61 168	991 521
Nurašymas iki grynosios realizacinės vertės	(23 598)	(28 907)
Iš viso atsargų po nurašymo iki grynosios realizacinės vertės	1 238 318	1 411 841

9 Nebaigtos vykdyti sutartys (Lt)

Gruodžio 31 d. nebaigtas vykdyti sutartis sudarė:

Litais	2006	2005
Avansai subrangovams	3 669 028	1 405 190
Atsargos	5 312 016	1 395 154
Iš viso	8 981 044	2 800 344

10 Per vienerius metus gautinos sumos ir išankstiniai apmokėjimai (Lt)

Litais	2006	2005
Prekybos skolos	56 363 809	19 950 098
Gautinos sumos iš dukterinių įmonių	11 717 671	1 407 498
Sukauptos nebaigtų projektų pajamos	2 103 382	
Kitos gautinos sumos	111 126	752 157
Atidėjimai abejotinioms skoloms	(272 999)	(461 596)
Iš viso	70 022 989	21 648 157

Straipsnyje „Prekybos skolos“ yra apkaitytos sulaikytos gautinos sumos iš pirkėjų ir 2006 m. bei 2005 m. gruodžio 31 d. sudaro 11 667 725 Lt ir 2 147 655 Lt. Sumos iš pirkėjų yra sulaikomos remiantis sutartimis ir sulaikyta suma yra nemokama tol, kol nėra patenkinamos sutarties sąlygos arba kol nėra pašalinami trūkumai.

11 Akcinis kapitalas (Lt)

2006 m. gruodžio 31 d. Įmonės akcinį kapitalą sudarė 16 350 000 paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 litas. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

2006 m. ir 2005 m. gruodžio 31 d. Įmonės akcininkų sudėtis buvo:

Akcininkai	2006		2005	
	Litais	Proc.	Litais	Proc.
AB Panevėžio Keliai	8 138 932	49,78	8 138 932	49,78
Hansabank klientai	2 003 761	12,26	2 835 759	17,34
Suprema AS	585 250	3,58	669 198	4,09
AS Suprema Securities	–	–	598 649	3,66
Bank of New York AS	1 447 000	8,85	–	–
Nordea Bank Finland PLC	504 167	3,08	–	–
SEB Eesti Uhispank As	482 500	2,95	550 750	3,37
Remigijus Juodviršis	300 336	1,84	300 336	1,84
Kiti	2 888 054	17,66	3 256 376	19,92
Iš viso	16 350 000	100,00	16 350 000	100,00

2006 ataskaitiniais metais Įmonės akcinis kapitalas nesikeitė.

12 Rezervai (Lt)

Perkainojimo rezervą sudaro ilgalaikio materialaus turto pirminė perkainojimo vertė vėliau modifikuota padidėjimais ir sumažėjimais. Nepriklausomi turto vertintojai UAB „Korporacija Matininkai“ atliko ilgalaikio materialaus turto vertinimą 2004 m. gruodžio 31 d. Perkainojimo rezultatai buvo įregistruoti apskaitoje 2004 m. gruodžio 31 d.

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos įstatymus. Į privalomąjį rezervą kasmet pervedama 5% grynojo paskirstytino pelno, kol privalomojo rezervo suma pasiekia 10% įregistruoto akcinio kapitalo. Šis rezervas gali būti naudojamas tik sukaupto nuostolio mažinimui.

13 Finansiniai ryšiai su įmonės vadovais ir kitais susijusiais asmenimis (Lt)

Litais	2006	2005
Vadovams	1 866 790	1 486 735
Vidutinis vadovų skaičius per metus	15	16

14 Paskolos

Paskolos ir grąžinimo grafikas:

Litais	Iki 1 metų	Nuo 1 iki	Nuo 2 iki	Po 5 metų	Iš visų
		2 metų	5 metų		
AB SEB Vilniaus bankas akreditivas	1 975 347				1 975 347
AB Hansabankas	10 000 000				10 000 000
Iš viso	11 975 347				11 975 347

AB Hansabankas kredito linijos palūkanos 6 mėn. Vilibor+1%, kredito linijos grąžinimo terminas 2007 m. balandžio 25d.

AB SEB Vilniaus banko kredito palūkanos 3 mėn. LIBOR+1,1%. Kredito grąžinimo terminas 2007 m. liepos 31 d.

15 Finansinio lizingo įsipareigojimai

2006 m. gruodžio 31 d. įmonė turi įsipareigojimų, susijusių su ilgalaikio turto įsigijimu išperkamosios nuomos būdu.

Gruodžio 31 d. būsimuosius minimalius finansinio lizingo mokėjimus sudarė:

Litais	2006		2005	
	Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė	Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė
Mokėtinos sumos pagal išperkamosios nuomos sutartis:				
Per pirmus metus	1 483 258	1 333 633	1 150 097	1 039 229
Per antrus - penktus metus	3 402 288	3 221 039	2 734 318	2 582 732
Minimalūs nuomos mokėjimai	4 885 546	4 554 672	3 884 415	3 621 961
Atimti palūkanas	(330 874)		(262 454)	
Dabartinė minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų vertė	4 554 672	4 554 672	3 621 961	3 621 961

Visi išperkamosios nuomos įsipareigojimai yra denominuoti litais. Tikroji įmonės išperkamosios nuomos įsipareigojimų vertė apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Įmonės įsipareigojimų pagal išperkamosios nuomos sutartis vykdymas yra užtikrintas nuomotojo teise į išperkamosios nuomos būdu įsigyjamą turtą.

16	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		
	Litais	2006	2005
		<hr/>	<hr/>
	Mokėtini mokesčiai	1 841 884	1 113 859
	Mokėtini dividendai	12 773	19 701
	Kitos mokėtinos sumos	36 536	86 118
		<hr/>	<hr/>
	Iš viso kitų mokėtinų sumų	1 891 193	1 219 678
		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
17	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai (Lt)		
	Litais	2006	2005
		<hr/>	<hr/>
	Sukaupti atostoginiai (įskaitant socialinio draudimo įmokas)	4 897 137	2 762 147
	Mokėtinas darbo užmokestis	2 356 826	1 819 839
	Mokėtini su darbo santykiais susiję mokesčiai	1 843 626	1 592 554
	Sukauptos premijos pagal darbo apmokėjimo nuostatus	2 007 495	894 798
		<hr/>	<hr/>
	Iš viso	11 105 084	7 069 338
		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
18	Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos		
	Litais	2006	2005
		<hr/>	<hr/>
	Įsipareigojimo mokestis AB Hansabankas	9 323	0
	Delspinigiai	159	0
	Audito sąnaudos	49 000	0
	Nebaigtų vykdyti sutarčių ateinančių laikotarpių pajamos	2 128 402	0
		<hr/>	<hr/>
	Iš viso	2 186 884	0
		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

19 Segmentų ataskaitos

2006 m. rezultatai pagal geografinius segmentus:

Litais	Lietuva	Rusija	Švedija	Islandija, Norvegija	Iš viso
Pajamos	301 626 982	20 438 326			322 065 308
Sąnaudos	(281 812 437)	(20 127 191)			(301 939 628)
Veiklos pelnas	19 814 545	311 135			20 125 680
Segmentui tenkantis turtas	177 033 005				177 033 005
Segmentui tenkantys įsipareigojimai	129 621 096				129 621 096

2005 m. rezultatai pagal geografinius segmentus:

Litais	Lietuva	Rusija	Vokietija	Iš viso
Pajamos	146 094 456	11 648 246		157 742 702
Sąnaudos	(140 938 920)	(12 243 919)		(153 182 839)
Veiklos pelnas	5 155 536	(595 673)		4 559 863
Segmentui tenkantis turtas	80 161 720			80 161 720
Segmentui tenkantys įsipareigojimai	50 378 749			50 378 749

2006 m. įmonės pardavimai ir sąnaudos pagal verslo segmentus buvo:

Litais	Statybos	Nekilnojamojo turto pardavimai	Pagamintos produkcijos pardavimai	Kita	Iš viso
Pajamos	320 394 901			1 670 407	322 065 308
Sąnaudos	(300 621 023)			(1 318 605)	(301 939 628)
Veiklos pelnas	19 773 878			351 802	20 125 680
Segmentui tenkantis turtas	177 033 005				177 033 005
Segmentui tenkantys įsipareigojimai	129 621 096				129 621 096

2005 m. įmonės pardavimai ir sąnaudos pagal verslo segmentus buvo:

	Statybos	Nekilnojamojo turto pardavimai	Pagamintos produkcijos pardavimai	Kita	Iš viso
Litais					
Pajamos	144 795 895	7 813 939		5 132 868	157 742 702
Sąnaudos	(141 846 339)	(6 681 138)		(4 655 362)	(153 182 839)
Veiklos pelnas	2 949 556	1 132 801		477 506	4 559 863
Segmentui tenkantis turtas	55 849 967	24 311 753			80 161 720
Segmentui tenkantys įsipareigojimai	36 399 300	13 979 449			50 378 749

20 Savikaina

Litais	2006	2005
Subrangovų paslaugos	144 327 849	541 74 246
Medžiagos	78 399 255	41 016 231
Darbo užmokestis ir susijusios išlaidos	38 616 265	24 755 132
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	2 205 557	1 467 690
Kita	20 978 542	16 357 088
Iš viso	284 527 468	137 770 387

21 Veiklos sąnaudos

Litais	2006	2005
Darbo užmokestis ir susijusios išlaidos	8 186 573	6 624 367
Pardavimų savikaina	873 375	1 802 436
Pirktos paslaugos	3 164 689	1 573 066
Reklamos sąnaudos	490 120	962 223
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	733 514	743 070
Mokesčiai	379 542	626 136
Turto vertės sumažėjimas	258 766	31 430
Turto sunaudojimo sąnaudos	115 943	111 281
Remonto ir aptarnavimo sąnaudos	511 761	384 750
Kita	2 697 877	2 553 693
Iš viso	17 412 160	15 412 452

22 Finansinės pajamos ir sąnaudos (Lt)

Litais	2006	2005
Palūkanų pajamos	497 033	26 935
Baudos ir delspinigiai	19 132	48 875
Kitos pajamos	1 380	36 417
Iš viso finansinės veiklos pajamų	517 545	112 227
Palūkanų sąnaudos	(385 166)	(210 650)
Neigiama valiutos kurso pasikeitimo įtaka	(128 285)	(193 879)
Baudos ir delspinigiai	7 952	(17 617)
Investicijų nurašymo nuostoliai	(201 280)	
Kitos sąnaudos	14 888	
Iš viso finansinės veiklos sąnaudų	(691 891)	(422 146)
Finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos grynąja verte	(174 346)	(309 919)

23 Pelno mokesčio sąnaudos

Toliau pateiktas pelno mokesčio sąnaudų apskaičiavimas remiantis pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis pagal įstatymų numatytą pelno mokesčio normą:

Litais	2006		2005	
	Lt	Proc.	Lt	Proc.
Einamųjų metų pelnas	21 744 576		4 450 374	
Pelno mokestis, apskaičiuotas pagal įstatymų numatytą pelno mokesčio normą	4 131 469	19,00	667 556	15,00
Nuolatinių skirtumų efektas	67 298	0,31	122 015	2,74
Laikinių skirtumų efektas	628 036	2,89	(501 912)	(11,28)
Pelno mokesčio sąnaudos	4 826 803	22,20	287 659	6,46

Pelno mokesčio sąnaudos

Litais	2006	2005
Atidėtų mokesčių turtas	1 315 019	730 852
Vertės sumažėjimas		
Atidėtų mokesčių turtas po įvertinimo	1 315 019	730 852
Atidėtų mokesčių išsipareigojimas	(640 633)	(767 631)
Grynoji atidėtų mokesčių pozicija	674 386	(36 779)

Pelno mokesčio sąnaudas sudarė:

Litais	2006	2005
Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos	4 826 803	287 659
Atidėto pelno mokesčio pozicijos pasikeitimas	(711 165)	478 939
Praėjusių laikotarpių pelno mokesčio koregavimai	615	1 257
	4 116 253	767 855

24 Pelnas vienai akcijai

Pagrindinio pelno vienai akcijai skaičiavimui naudojamas svertinis paprastųjų akcijų vidurkis metus, pasibaigusį 2006 m. ir 2005 m. gruodžio 31 d., sudarė atitinkamai 16 500 000 akcijų.

2006 m. ir 2005 m. gruodžio 31 dienai bei per metus, pasibaigusius 2006 m. ir 2005 m. gruodžio 31 d., įmonė neturėjo jokių pelną vienai akcijai mažinančių pasirinktinių sandorių.

25 Sandoriai su susijusiomis šalimis

Įmonės sandoriai su susijusiomis šalimis 2006 metais ir atitinkami gautinų/mokėtinų sumų likučiai 2006 m. gruodžio 31 d. pateikiami žemiau:

Litais	Prekių ir paslaugų pardavimai	Prekių ir paslaugų pirkimai	Iš susijusių šalių gautinos sumos	Susijusioms šalims mokėtinos sumos
AB „Panevėžio keliai“	743 435	3 090 775		2 648 016
UAB „Constructus“	256 593		121 208	
UAB PST Investicijos	1 863 398		11 656 611	
UAB Metalo meistrai	5 510 502	7 154 451		139 143
UAB Skydmedis	244 034	350 608		71 148
UAB Vekada	83 013	2 101 965		390 019
UAB Verkių projektas	2 500 000			
UAB Alinita	1 080		283	
TŪB Vilniaus papėdė		18 790		700 000
PS Trest SIA			3 080	
OOO Baltilstroj			224 808	
Iš viso	11 202 055	12 716 589	12 005 990	3 948 326

26 Sąlyginiai įsipareigojimai

Pagal sutartis su AB SEB Vilniaus banku yra išleisti akredityvai sumoje 13 307 tLTL, galiojantys iki 2007 m. liepos mėn. Panaudota šių akredityvų suma iki 2006 m. gruodžio 31d. buvo 1 975 tLTL.

Pagal sutartis su AB SEB Vilniaus bankas, Įmonė įkeitė lėšas sąskaitose ir reikalavimo teises iš AB „Panevėžio energija“ pagal rangos sutartį sumoje 3 465 tLTL.

Įmonė yra įkeitusi AB bankui Hansabankas nekilnojamą turtą, kurio likutinė vertė 2006 m. gruodžio 31d. yra 7 220 tLTL (žr. 6-ą pastabą), lėšas sąskaitose ir nuomos teises į valstybinės žemės sklypą Puzino g.1 Panevėžyje.

Įmonė yra pateikusi AB bankui Hansabankas finansinį užstatą su nuosavybės teisės perėjimu sumoje 2 342 tLTL, kuriuo yra užtikrintas Įmonės prievolių įvykdymas pagal banko garantijos sutartį, išduotą LR Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų agentūrai ir galiojančiai iki 2008 m. lapkričio 13d.

27. Po balansiniai įvykiai

2007 m. vasario 22 d. Įmonė įsigijo naujai išleistas UAB „PST Investicijos“ akcijas sumoje 14 100 tLTL. Dalis akcijų emisijos kainos buvo apmokėta perleidžiant 100% UAB „Verkių projektas“ akcijų už 2 510 tLTL.

AB „Panevėžio statybos trestas“ 2006 m. metinis pranešimas

AB „Panevėžio statybos trestas“ (įmonė) ir toliau išlieka viena didžiausių statybos įmonių Lietuvoje. Šalia gamybinių, komercinių ir visuomeninės paskirties projektų rengimo, valdymo ir statybos, įmonė sėkmingai tęsia „Panevėžio termofikacinės elektrinės“ bei UAB „Aukštaitijos vandenys“ nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcijos projektus Panevėžyje. Šie sėkmingai vykdomi projektai turėjo reikšmingos įtakos įmonės finansiniams rodikliams. Siekdama diversifikuoti vykdomų ir būsimųjų projektų portfelį, įmonė ir toliau tęsia veiklą Kaliningrado srityje ir Čerepoveco miestuose.

2006 metais įmonė skyrė didelį dėmesį atliekamų darbų kokybei, aplinkosaugai ir darbų saugai.

Pernai įmonės metraštis pasipildė ne vienu svarbiu ir įsimintinu įvykiu: baigti keli itin stambūs statybos objektai, laimėti svarbūs konkursai, patobulinta įmonės valdymo struktūra, įgyta nauja patirtis.

Specializuotų padalinių, procesų efektyvus valdymas, nuolatinis darbuotojų kompetencijos vystymas, technikos ir technologijų modernizavimas padėjo įmonei pasiekti gerų veiklos rezultatų:

Įmonės 2006 metų pajamos pasiekė rekordinį lygį: 322,1 mln. litų ir buvo 2 kartais didesnės nei 2005 metais (2005 – 157,7 mln. litų). Įmonė sėkmingai įvykdė 2006 metų planus - ataskaitiniais metais pasiekti 305 mln. litų apyvartą.

Ataskaitiniais metais užbaigti ar tęsiami vykdyti šie didžiausi objektai: Panevėžio m. bei Kėdainių valomieji įrenginiai, „Lietuvos geležinkeliai“ požeminių perėjų rekonstrukcijos darbai, Komercinės prekybos bei gamybinės paskirties pastatai Panevėžyje, LR prezidentūros rekonstrukcija, sporto arena Šiauliuose bei kiti.

Įmonės pelnas, neišskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA), padidėjo 3,6 kartais iki 25,2 mln. litų (2005 metais buvo 7 mln. litų), o EBITDA marža siekė 7,8 proc. 2006 m. pelnas prieš apmokestinimą siekė 21,7 mln. litų (2005 m. – 4,5 mln. litų). Laikotarpio grynas pelnas, palyginti su praeito laikotarpio grynuoju pelnu, kuris buvo 3,7 mln. litų, padidėjo 4,7 karto ir sudarė 17,6 mln. litų. Grynieji pinigų srautai padidėjo daugiau nei 6,9 mln. litų.

AB „Panevėžio statybos trestas“ įstatinį kapitalą sudaro 16 350 000 vieno lito nominalios vertės paprastosios vardinės akcijos. 49,8 proc. AB „Panevėžio statybos trestas“ akcijų valdo įmonė AB „Panevėžio keliai“.

AB „Panevėžio statybos trestas“ 2006 m. gruodžio 31 d. valdė 9 dukterines įmones:

UAB „PST investicijos“. Nekilnojamojo turto plėtros įmonė Vilniaus regione. AB „Panevėžio statybos trestas“ priklauso 67 proc. UAB „PST investicijos“ akcijų, kurių visa nominali vertė sudaro 10 805 100 litų.

UAB „Vekada“. Ši įmonė specializuojasi elektros instaliavimo ir elektros sistemų projektavimo darbuose. AB „Panevėžio statybos trestas“ priklauso 50 559 vardinių 4 litų nominalios vertės šios įmonės akcijų, kurių bendra nominalioji vertė sudaro 202 236 litų, arba 95,6 proc. įmonės įstatinio kapitalo.

UAB „Skydmedis“. Medinių skydinių karkasinių gyvenamųjų namų, pjautos medienos, medienos dirbinių gamyba ir surinkimas. AB „Panevėžio statybos trestas“ priklauso 100 proc. UAB „Skydmedis“ akcijų, kurių nominali vertė sudaro 12 500 litų. 2006 metais sausio mėn. įmonėje UAB „Skydmedis“ buvo padidintas įstatinis kapitalas iki 500 000 litų. Visos įmonės akcijos priklauso AB „Panevėžio statybos trestas“.

UAB „Metalo meistrai“. Ši įmonė įsteigta 1999 metais. Įmonė užsiima metalo konstrukcijų projektavimu ir gamyba. AB „Panevėžio statybos trestas“ priklauso 100 proc. UAB „Metalo meistrai“ akcijų, kurių nominali vertė sudaro 12 500 litų. 2006 metais sausio mėn. įmonėje UAB „Metalo meistrai“ buvo padidintas įstatinis kapitalas iki 81 500 litų. Visos įmonės akcijos priklauso AB „Panevėžio statybos trestas“.

TŪB „Vilniaus papėdė“. Ši bendrovė įkurta 2000 metais. Bendrija įsteigta Valdovų rūmų statybos laikotarpiui ir savo veiklą turėtų baigti 2009 metais. Bendrovės veikla susijusi tik su Valdovų rūmų statyba.. Bendrovės kapitalą sudaro 14 500 litų. AB „Panevėžio statybos trestas“ priklauso 69 proc. bendrovės akcijų.

SIA „PS Trests“. Nekilnojamojo turto plėtros įmonė Latvijoje. AB „Panevėžio statybos trestas“ priklauso 100 proc. UAB „PS Trests“ akcijų, kurių nominali vertė sudaro 13 175 litų.

OOO „Baltlitstroj“. Ši įmonė atlieka statybos ir montavimo darbus Kaliningrade. AB „Panevėžio statybos trestas“ priklauso 100 proc. OOO „Baltlitstroj“ akcijų, kurių nominali vertė sudaro 1 177 672 litus.

UAB „Alinta“. Spec. statybos dalių įmonė Klaipėdoje. AB „Panevėžio statybos trestas“ priklauso 100 proc. UAB „Alinta“ akcijų, kurių nominali vertė sudaro 10 000 litų.

UAB „Verkių projektas“. Nekilnojamojo turto plėtros, valdymo, nuomos ir pardavimo įmonė Vilniuje, užregistruota 2006 metų gegužės 2 dieną. AB „Panevėžio statybos trestas“ priklauso 100 proc. UAB „Verkių projektas“ akcijų, kurių nominali vertė sudaro 2 510 000 litų.

Įmonė Rusijos Federacijoje yra įsteigusi du filialus (Kaliningrade ir Sankt Peterburge) bei atstovybę Čerepoveco mieste.

2006 metų rugsėjo 29 dieną išregistruota AB „Panevėžio statybos trestas“ dukterinė įmonė UAB „Inžinerinės veiklos centras“.

2006 metų liepos 12 dieną įmonės UAB „Audros rūmai“ akcijomis apmokėta už dukterinės įmonės UAB „PST investicijos“ naują akcijų emisiją.

Kiti įmonės filialai:

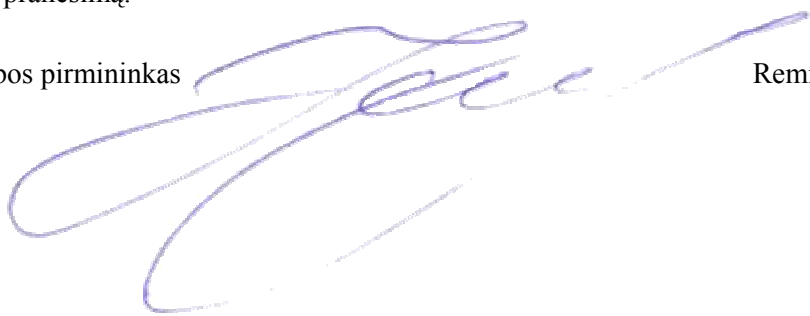
Filialas „Gerbusta“ Panevėžyje - didžiausias įmonės filialas, kuris specializuojasi inžinerinių tinklų statyboje ir aplinkos tvarkymo darbuose. Filialas „Pastatų apdaila“ Panevėžyje - atlieka pastatų vidaus ir išorės apdailos darbus.

Šiais finansiniais metais AB „Panevėžio statybos trestas“ planuoja savo apyvartą, palyginus su praėjusiais metais, padidinti dar 17 proc.

Dėkojame klientams, partneriams, akcininkams, darbuotojams, padėjusiems siekti įmonės tikslų. Tikimės, kad visų jūsų palaikymas ir geranoriškumas leis ir ateityje užtikrinti verslo sėkmę.

2007m. balandžio 12 d. AB „Panevėžio statybos trestas“ Valdyba patvirtino įmonės 2006 m. metinį pranešimą.

Valdybos pirmininkas

Remigijus Juodviršis

Metinio pranešimo priedas

**AB „PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS“ pranešimas
apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų
bendrovių valdymo kodekso laikymąsi**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, akcinė bendrovė „Panevėžio statybos trestas“ šiame pranešime atskleidžia, kaip laikosi Vilniaus vertybinių popierių biržos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
<p>I principas: Pagrindinės nuostatos</p> <p>Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.</p>		
<p>1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės strategija ir tikslai skelbiami interneto svetainėje http://www.pst.lt ir VVPB pranešimuose bei periodiniuose pranešimuose naujienų agentūrai BNS, pranešimuose dienraščiuose, spaudos konferencijose.</p>
<p>1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.</p>	<p>Taip</p>	
<p>1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdyba ne tik atsakinga už strateginį vadovavimą bendrovei, bet ir analizuoja ir vertina vadovų pateiktą medžiagą visais bendrovės veiklos klausimais: veiklos strategijos įgyvendinimo, veiklos organizavimo, finansinės būklės ir kt.</p>
<p>1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.</p>	<p>Taip</p>	
<p>II principas: Bendrovės valdymo sistema</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.</p>		

<p>2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio acnininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnę ir skaidresnę bendrovės valdymo procesą.</p>	Ne	<p>Bendrovėje sudaromas kolegialus valdymo – valdyba ir vienasmenis valdymo organas – generalinis direktorius. Kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba nėra sudaroma.</p>
<p>2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.</p>	Ne	<p>Bendrovės veiklos priežiūra ir vadovo atsakomybė bei kontrolė užtikrinama valdybai analizuojant ir vertinant vadovo pateiktą medžiagą visais bendrovės veiklos klausimais.</p>
<p>2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.</p>	Ne	<p>Sudaromas vienas kolegialus valdymo organas – valdyba, kuri efektyviai vykdo vadovo atliekamų funkcijų priežiūrą.</p>
<p>2.4. Visuotinio acnininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.¹</p>	Taip	
<p>2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.²</p>	Taip	<p>Bendrovės valdyba yra sudaroma iš 5 narių ir tai yra pakankamas skaičius.</p>
<p>2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamais maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktu</p>	Ne	<p>Stebėtojų taryba nesudaroma</p>

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis acnininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės acnininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba, neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Acinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio acnininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² *Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.*

leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.		
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Valdybos pirmininkas nėra ir nėra buvęs bendrovės vadovu.
<p>1.1 III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.</p> <p>1.1.1 Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.</p>		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Valdybos sudarymo mechanizmas užtikrina, kad valdyboje būtų tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

<p>3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius išpareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė kaupia ir atskleidžia visą informaciją apie kolegialaus organo narius, jų profesinį išsilavinimą, kvalifikaciją, interesų konfliktus viešai skelbiamose bendrovės periodinėse ataskaitose.</p>
<p>3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>	<p>Taip</p>	
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.</p>	<p>Taip</p>	<p>Valdyba sudaryta, atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį, jos narių patirtis, įvairiapusės žinios, susijusios su bendrovės veiklos pobūdžiu, leidžia tinkamai atlikti darbą.</p>
<p>3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.</p>	<p>Taip</p>	<p>Nauji nariai supažindinami su bendrove ir valdybos darbo reglamentu. Valdybos nariai nuolat dalyvauja įvairiuose tobulinimosi kursuose ir seminaruose, kuriuose kaupia informaciją apie esminius bendrovės veiklą reglamentuojančių teisės aktų pasikeitimus.</p>
<p>3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovėje istoriškai susiklosčiusi situacija, kad neįvertintos nepriklausomų narių „pakankamumas“.</p>

<p>sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas⁴ nepriklausomų⁵ narių skaičius.</p>		<p>Vykstant aktyviai bendrovės akcijų prekybai, smulkiems akcininkams aktyviai dalyvaujant bendrovės valdyme, bendrovė sieks šio principo įgyvendinimo.</p>
<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <p>1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų;</p> <p>2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas;</p> <p>3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį,</p>	<p>Ne</p>	<p>Trys valdybos nariai yra didžiausio akcininko – susijusios bendrovės- valdybos nariai, ketvirtas įgaliotas atstovauti didžiausio akcininko – susijusios bendrovės-valdyboje vieną iš valdybos narių .</p>

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formulė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);</p> <p>4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);</p> <p>5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su</p>		
---	--	--

<p>bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p> <p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>		
--	--	--

<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	<p>Ne</p>	
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>	<p>Ne</p>	
<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų⁶. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė planuoja valdybos nariams už darbą atlyginti iš bendrovės lėšų. Visuotinis akcininkų susirinkimas tvirtins tokio atlyginimo dydį</p>
<p>1.2 IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė</p> <p>1.2.1 Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti</p>	<p>Taip</p>	<p>Valdyba kartą per ketvirtį išklauso bendrovės vadovo ir finansų direktoriaus ataskaitą, analizuoja jų veiklą ir vertina jos efektyvumą, bei esant reikalui teikia jiems rekomendacijas. Valdyba analizuoja, vertina bendrovės metinės finansinės atskaitomybės</p>

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos Įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluoatė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi Įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjėmis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

<p>rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.⁸</p>		<p>projektą bei pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>
<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonų, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės valdybos nariai dalyvavo valdybos posėdžiuose ir kiekvienas narys skyrė pakankamai laiko valdybos nario pareigoms atlikti.</p>
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	<p>Taip</p>	

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniui valdymo organui – vadovui.

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankantį kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatinamos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų⁴⁹. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir</p>	<p>Ne</p>	<p>Kolegialus bendrovės valdymo organas – valdyba, vykdo skyrimo komiteto, atlyginimų komiteto ir audito komiteto funkcijas. Bendrovės valdyba parenka bendrovės vadovo generalinio direktoriaus kandidatūrą bei kitas bendrovės vadovybės kandidatūras. Nuolat vertina jų patirtį, profesinius gebėjimus ir bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimą, išklauso jų ataskaitas. Bendrovės valdyba parenka išorės auditoriaus kandidatūrą ir teikia pasiūlymus visuotiniam akcininkų susirinkimui jo tvirtinimui. Užtikrina vidaus audito funkcijų veiksmingumą.</p>

⁴⁹ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

<p>jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>		
<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	Neaktualu	Komitetai nesudaromi
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.</p>	Neaktualu	Komitetai nesudaromi
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad priėti tokios išvados.</p>	Neaktualu	Komitetai nesudaromi

<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	Neaktualu	Komitetai nesudaromi
<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	Neaktualu	Komitetai nesudaromi

<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išaitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</p> <p>3) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>4) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>5) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams</p>	Neaktualu	Komitetai nesudaromi
--	-----------	----------------------

<p>arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p>		
<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių atskaitomybių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p>	Neaktualu	Komitetai nesudaromi

<p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;</p> <p>6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prirėikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo</p>		
--	--	--

<p>organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	Ne	

<p>1.3 V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka</p> <p>1.3.1 Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Bendrovės kolegialiams priežiūros ir valdymo organams (šiuose principuose sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>	<p>Taip</p>	
<p>5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, koku periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.¹¹</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės kolegialaus valdymo organo – valdybos posėdžiai vyksta iš anksto patvirtintu periodiškumu ir pagal planuojamas darbotvarkes.</p>
<p>5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarka susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>	<p>Taip</p>	<p>Kiekvienas valdybos narys gali susipažinti su posėdžio medžiaga, pranešimais, nutarimų projektais prieš tris dienas iki posėdžio dienos.</p>

¹¹ Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

<p>5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Stebėtojų taryba nesudaroma</p>
<p>1.4 VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės</p> <p>1.4.1 Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
<p>6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, kurios jų savininkams suteikia vienodas asmenines ir ne turtines teises.</p>
<p>6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	<p>Taip</p>	
<p>6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą¹². Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovės įstatai nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/10 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo.</p>
<p>6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovės akcininkų susirinkimų vieta, data ir laikas parenkami taip, kad užtikrintų visų akcininkų galimybes aktyviai dalyvauti akcininkų susirinkime. Akcininkai viešai informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą ir ne vėliau kaip</p>

¹² Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvarstomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nustatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti neperturkiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo turėtų būti suteikta galimybė užduoti bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, ir gauti atsakymus į juos.		likus 10 dienų iki susirinkimo akcininkams sudaroma galimybė susipažinti su sprendimų projektais.
6.5. Rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. ¹³ Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, šioje rekomendacijoje paminėti dokumentai turėtų būti skelbiami ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Ne	
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Kiekvienas akcininkas susirinkime gali dalyvauti asmeniškai arba pavesti atstovavimą kitam asmeniui.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas telekomunikacijų įrenginių saugumas, teksto apsauga, galimybė identifikuoti balsuojančio asmens parašą. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	

¹³ Elektroninis minėtų dokumentų skelbimas bendrovės interneto tinklalapyje turėtų būti vykdomas atsižvelgiant į Akcinių bendrovių įstatymo (Žin., 2003, Nr. 123-5574) 26 straipsnio 7 dalyje nurodytą 10 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo terminą.

1.5 VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas		
1.5.1 Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	

<p>1.6 VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika</p> <p>1.6.1 Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</p>		
<p>8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita). Ši ataskaita turėtų būti paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis. Atlyginimų ataskaita taip pat turėtų būti skelbiama bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	Ne	Bendrovė laikosi valdybos patvirtintos direktorių atlyginimo politikos.
<p>8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>	Ne	Nesilaiko 8,1 punkto rekomendacijų
<p>8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 4) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 5) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemas pagrindinių savybių aprašymas; tačiau atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos. 	Ne	Nesilaiko 8,1 punkto rekomendacijų

<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	<p>Ne</p>	<p>Nesilaiko 8,1 punkto rekomendacijų</p>
<p>8.5. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.</p>	<p>Ne</p>	
<p>8.6. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.</p>	<p>Ne</p>	<p>Nesilaiko 8,1 punkto rekomendacijų</p>
<p>8.7. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.7.1–8.7.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.7.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už 	<p>Ne</p>	<p>Bendrovės metų prospekte – ataskaitoje atskleidžiama informacija apie ataskaitinį laikotarpį išmokėtų atlyginimų sumas valdybos ir administracijos vadovui – generaliniam direktoriui. Taip pat nurodoma išvardintiems asmenims paskirtos paskolos, suteiktos garantijos ir laidavimai.</p>

<p>specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;</p> <p>5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais;</p> <p>6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.</p> <p>8.7.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <p>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</p> <p>8.7.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.7.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotą metinę finansinę atskaitomybę, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
---	--	--

<p>8.8. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.</p>	Ne	
<p>8.9. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	Ne	
<p>8.10. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>		
<p>8.11. 8.8 ir 8.9 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		

<p>8.12. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.8 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	Ne	
	Ne	
	Ne	

<p>1.7 IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme</p> <p>1.7.1 Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.	Ne	
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	Ne	

<p>1.8 X principas: Informacijos atskleidimas</p> <p>1.9 Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.</p>		
<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksniai; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.</p> <p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso bendrovė, konsoliduotus rezultatus.</p> <p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės</p>	<p>Taip</p>	

<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	<p>Taip</p>	
<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, metų prospektą-ataskaitą bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>	<p>Taip</p>	
<p>1.10 XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
<p>11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinės finansinės atskaitomybės, bendrovės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	<p>Taip</p>	<p>Nepriklausoma audito įmonė atlieka bendrovės metines finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą.</p>
<p>11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.</p>	<p>Taip</p>	
<p>11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokesčių už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>	<p>Neaktualu</p>	<p>Bendrovės audito įmonė 2006 metais nesuteikė ne audito paslaugų bendrovei ir nėra gavusi užmokesčio už tai iš bendrovės. Audito įmonės kandidatūra, tiek konkretus auditorius suderintas su VPK.</p>